

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun
elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin
maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə grantların verilməsi üzrə
2013-cü il üçün 2-ci Gənc Alim və Mütəxəssislərin müsabiqəsinin
(EİF/GAM-2013-2(8)) qalibi olmuş və yerinə
yetirilmiş layihə üzrə

YEKUN ELMİ-TEXNİKİ HESABAT

Layihənin adı: **Yumurtalıqların polikistozunda antiovarial anticisimlərin yaratdığı disfunkional dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi**

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Qəhrəmanova Xuraman İbadulla qızı**

Grantın məbləği: **24 000 manat**

Layihənin nömrəsi: **EİF/GAM-2-2013-2(8)-25/12/3-M-23**

Müqavilənin imzalanma tarixi: **30 aprel 2014-cü il**

Grant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: **12 ay**

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **01 may 2014-cü il – 01 may 2015-ci il**

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır

Diqqət! Uyğun məlumat olmadığı təqdirdə müvafiq bölmə boş buraxılır

Hesabatda aşağıdakı məsələlər işıqlandırılmalıdır:

1 Layihənin həyata keçirilməsi üzrə yerinə yetirilmiş işlər, istifadə olunmuş üsul və yanaşmalar

(burada doldurmalı)

Yumurtalıq polikistozu olan qadınların aşkar edilməsi və müvafiq müayinələrin aparılması üçün Bakı şəhərində yerləşən 20 saylı qadın məsləhətxanası, "Med Olimp" klinikası, Elmi Tədqiqat Mama-Ginekologiya İnstitutunun və Ailə Planlaşdırılması Mərkəzinin həkimləri ilə əlaqə yaradılmışdır. Yumurtalıq polikistozu olan xəstələrin kliniki, ultrasəs və endokrinoloji müayinələrindən ibarət olan nəzarət kartları tərtib edilmişdir. Tərtib edilmiş müayinə kartları klinikalarda olan müvafiq ixtisaslı həkimlərə paylanmışdır. Davamlı olaraq həmin həkimlərlə əlaqə saxlanılmış və onların yumurtalıq polikistozu olan xəstələri nəzarətə götürülmüşdür.

Yumurtalıq polikistozu olan qadınlardan antimüller hormon, antiovarial antitellər, İnhibin A

12.05.2015
İV mərhələ
01.02.2015 - 01.05.2015

və İnhibin B təyini üçün qan nümunələrini toplanmışdır. Qan nümunələri sentrifugaladırdıqdan sonra qan zərdabə əldə edilmişdir. Hemolizə uğramış nümunələr tədqiqatdan kənarlaşdırılmış və ya yeni qan analizi üçün xəstələrlə yenidən əlaqə saxlanmışdır. Qan nümunələri müayinə vaxtınadək -22 dərəcə temperaturda saxlanmışdır.

Qan zərdabında antimüller hormon, antiovarial antitellər, İnhibin A və İnhibin B təyini üçün immunferment müayinə metodu müvafiq laboratoriya mütəxəssisləri ilə araşdırılmışdır. Hər 3 göstərici qan zərdabında immunferment müayinə (ELİSA) vasitəsilə təyin edilmişdir. Müayinələr Azərbaycan Tibb Universitetinin klinik-biokimyəvi laboratoriyasında həyata keçirilmişdir.

Qadınlarda yumurtalıq polikistozu və qadın cinsiyyət orqanlarının digər orqanik patologiyaları ultrasəs müayinəsi vasitəsilə müəyyənləşdirilmişdir. Qadınlarda yumurtalıq funksiyasının qiymətləndirilməsi üçün FSH, LH, estradiol, testosteron, progesteron, habelə tireoid hormonlar təyin edilmişdir. Əldə edilmiş bütün məlumatlar müayinə kartlarına daxil edilmişdir.

Əsas tədqiqat müayinələri layihənin sonunda həyata keçirildiyi üçün konkret tədqiqat nəticələrini əhatə edən məqalələr çap edilməmişdir, yalnız klinik materialı əhatə edən 2 tezis yazılmış və 1 icmal məqalə çap edilmişdir. Klinik, ultrasəs və laborator müayinələrin nəticələri tam əldə edildikdən sonra məlumatların statistik işlənməsi prosesi başlamışdır. İlkən nəticələr əsasında iki məqalə yazılmışdır.

2 Layihənin həyata keçirilməsi üzrə planda nəzərdə tutulmuş işlərin yerinə yetirilmə dərəcəsi (faizlə qiymətləndirməli)
(burada doldurmalı)

Planda nəzərdə tutulmuş işlərin 60%-i yerinə yetirilmişdir, çünki, müayinələri həyata keçirmək üçün reaktiv dəstlərinin alınması gecikdirilmişdir. Layihə iştirakçıları tərəfindən toplanmış qan nümunələrinin saxlanma müddəti başa çatdığı üçün onlar yenidən – ikinci dəfə qan zərdabı toplanmasını həyata keçirmişlər.

3 Hesabat dövründə alınmış elmi nəticələr (onların yenilik dərəcəsi, elmi və təcürbi əhəmiyyəti, nəticələrin istifadəsi və tətbiqi mümkün olan sahələr aydın şəkildə göstərilməlidir)
(burada doldurmalı)

Reaktiv dəstlərinin əldə edilməsi gecikdiyinə görə toplanmış qan nümunələrinin müayinəsini 07 May 2015-ci il tarixdə Azərbaycan Tibb Universitetinin klinik-biokimyəvi laboratoriyasında həyata keçirmək mümkün olmuşdur. Buna görə də toplanmış elmi materialın statistik işlənməsi və əsas elmi nəticələrin əldə edilməsi hazırkı vaxtda mümkün olmamışdır. Əsas elmi nəticələri əhatə edən məqalələr çap olunduqca Azərbaycan Respublikası Prezidenti Yanında Elmin İnkişafı Fonduna təqdim ediləcəkdir.

4 Layihə üzrə elmi nəşrlər (elmi jurnallarda məqalələr, monoqrafiyalar, icmallar, konfrans materiallarında məqalələr, tezislər) (dərəcə olunmuş, çapa qəbul olunmuş və çapa göndərilmişləri ayrılıqda qeyd etməklə, uyğun məlumat - jurnalın adı, nömrəsi, cildi, səhifələri, nəşriyyat, indeksi, İmpact Factor, həmmüəlliflər və s. bunun kimi məlumatlar - ciddi şəkildə dəqiq olaraq göstərilməlidir) (surətlərini kağız üzərində və CD şəklinə əlavə etməli!)

(burada doldurmalı)

Layihə üzrə bir məqalə çap edilmiş və iki tezis konfrans materiallarına qəbul edilmişdir.

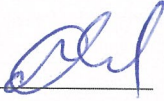
1. Курбанова Д.Ф., Ганиева Г.Х. преждевременная недостаточность яичников. Тотальный оавральный резерв. Müasir Ginekologiya və Perinatologiyanın aktual məsələləri. Cild 2, N 01, 2015, səh 34-41.

	<p>2. Qurbanova C.F., Hüseynova V.A., Abdullayeva A.Ə., Qəniyeva G.H. Müxtəlif yaşlı dismenorreyalı qadınlar arasında yumurtalıq polikistozunun rastgəlmə tezliyi. Heydər Əliyevin anadan olmasının 92 illiyinə həsr edilmiş konfrans materialları.</p> <p>3. Gurbanova J., Ganiyeva G., Abdullayeva A., Huseynova V. The frequency of polycystic ovary syndrome in teenage children with metabolic syndrome. XXI FIGO World Congress.</p>
5	İxtira və patentlər, səmərələşdirici təkliflər (burada doldurulmalı)
6	Layihə üzrə ezamiyyətlər (ezamiyyə baş tutmuş təşkilatın adı, şəhər və ölkə, ezamiyyə tarixləri, həmçinin ezamiyyə vaxtı baş tutmuş müzakirələr, görüşlər, seminarlarda çıxışlar və s. dəqiq göstərilməlidir) (burada doldurulmalı)
7	Layihə üzrə elmi ekspedisiyalarda iştirak (əgər varsa) (burada doldurulmalı)
8	Layihə üzrə digər tədbirlərdə iştirak (burada doldurulmalı)
9	Layihə mövzusu üzrə elmi məruzələr (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s. çıxışlar) (məlumat tam şəkildə göstərilməlidir: a) məruzənin növü: plenar, dəvətli, şifahi və ya divar məruzəsi; b) tədbirin kateqoriyası: ölkədaxili, regional, beynəlxalq) (burada doldurulmalı)
10	Layihə üzrə əldə olunmuş cihaz, avadanlıq və qurğular, mal və materiallar, komplektləşdirmə məmulatları (burada doldurulmalı)
11	Yerli həmkarlarla əlaqələr (burada doldurulmalı)
12	Xarici həmkarlarla əlaqələr (burada doldurulmalı)
13	Layihə mövzusu üzrə kadr hazırlığı (əgər varsa) (burada doldurulmalı)
14	Sərgilərdə iştirak (əgər baş tutubsa) (burada doldurulmalı)
15	Təcrübəartırmada iştirak və təcrübə mübadiləsi (əgər baş tutubsa) (burada doldurulmalı)

16 Layihə mövzusu ilə bağlı elmi-kütləvi nəşrlər, kütləvi informasiya vasitələrində çıxışlar, yeni yaradılmış internet səhifələri və s. (məlumatı tam şəkildə göstərilməlidir)
(burada doldurmalı)

SİFARIŞÇI:
Elmin İnkişafı Fondu

Müşavir
Babayeva Ədilə Əli qızı

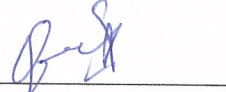

(imza)

"12" 05 2015-ci il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri
Qəhrəmanova Xuraman İbadulla qızı

(imza)

"12" may 2015-ci il

Baş məsləhətçi
Daşdəmirova Xanım Faiq qızı

(imza)

"12" may 2015-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU**

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun
elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin
maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə grantların verilməsi üzrə
2013-cü il üçün 2-ci Gənc Alim və Mütəxəssislərin müsabiqəsinin
(EIF/GAM-2013-2(8)) qalibi olmuş və yerinə
yetirilmiş layihə üzrə

ALINMIŞ ELMİ MƏHSUL HAQQINDA MƏLUMAT
(Qaydalar üzrə Əlavə 17)

Layihənin adı: **Yumurtalıqların polikistozunda antiovarial anticisimlərin yaratdığı disfunktional dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi**

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Qəhrəmanova Xuraman İbadulla qızı**

Grantın məbləği: **24 000 manat**

Layihənin nömrəsi: **EIF/GAM-2-2013-2(8)-25/12/3-M-23**

Müqavilənin imzalanma tarixi: **30 aprel 2014-cü il**

Grant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: **12 ay**

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **01 may 2014-cü il – 01 may 2015-ci il**

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır

1. Elmi əsərlər (sayı)

No	Tamliq dərəcəsi	Dərc olunmuş	Çapa qəbul olunmuş və ya çapda olan	Çapa göndərilmiş
1.	Elmi məhsulun növü Monoqrafiyalar			
	həmçinin, xaricdə çap olunmuş			
2.	Məqalələr	1		
	həmçinin xarici nəşrlərdə			

3.	Konfrans materiallarında məqalələr	2		
	O cümlədən, beynəlxalq konfrans materiallarında	1		
4.	Məruzələrin tezisləri			
	həmçinin, beynəlxalq tədbirlərin toplusunda			
5.	Digər (icmal, atlas, kataloq və s.)			

2. İxtira və patentlər (sayı)

No	Elmi məhsulun növü	Alınmış	Verilmiş	Ərizəsi verilmiş
1.	Patent, patent almaq üçün ərizə			
2.	İxtira			
3.	Səmərələşdirici təklif			

3. Elmi tədbirlərdə məruzələr (sayı)

No	Tədbirin adı (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s.)	Tədbirin kateqoriyası (ölkədaxili, regional, beynəlxalq)	Məruzənin növü (plenary, dəvətli, şifahi, divar)	Sayı
1.				
2.				
3.				

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun
elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin
maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə grantların verilməsi üzrə
2013-cü il üçün 2-ci Gənc Alim və Mütəxəssislərin müsabiqəsinin
(EİF/GAM-2013-2(8)) qalibi olmuş və yerinə
yetirilmiş layihə üzrə

ALINMIŞ NƏTİCƏLƏRİN ƏMƏLİ (TƏCRÜBİ) HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ
VƏ LAYİHƏNİN NƏTİCƏLƏRİNDƏN GƏLƏCƏK TƏDQIQATLARDA
İSTİFADƏ PERSPEKTİVLƏRİ HAQQINDA
MƏLUMAT VƏRƏQİ

Layihənin adı: **Yumurtalıqların polikistozunda antiovarial anticisimlərin yaratdığı disfunksional dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi**

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Qəhrəmanova Xuraman İbadulla qızı**

Grantın məbləği: **24 000 manat**

Layihənin nömrəsi: **EİF/GAM-2-2013-2(8)-25/12/3-M-23**

Müqavilənin imzalanma tarixi: **30 aprel 2014-cü il**

Grant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: **12 ay**

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **01 may 2014-cü il – 01 may 2015-ci il**

1. Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi

Layihənin əsas əməli (təcrübi) nəticələri, bu nəticələrin məlum analoqlar ilə müqayisəli xarakteristikası

1 Hazırkı layihə yumurtalıq polikistozu olan xəstələrin tədqiqinə həsr edilmişdir. Layihə çərçivəsində əsas elmi-laborator müayinələr hesabat dövrünün sonunda həyata keçirildiyi üçün elmi nəticələrin tam olaraq açıqlanması mümkün deyil. Lakin klinik materialın toplanması zamanı bir sıra maraqlı nəticələr əldə edilmişdir. Belə ki, Azərbaycan Respublikasında metabolik sindromu olan yeniyetmə qızlar arasında yumurtalıqların polikistozu əhəmiyyətli dərəcədə çox təsadüf etmişdir (45,92% (n=45) vs 5% (n=2), p<0.001). Bu onu göstərir ki, metabolik sindrom organizmdə çox ciddi endokrin dəyişikliklərə gətirib çıxarır və belə qadınlar reproduktiv funksiyaların pozulması üçün risk qrupuna daxil olurlar.

Tədqiqat nəticəsində məlum olmuşdur ki, yumurtalıqların polikistozu 40 yaşdan böyük qadınlarda baş verən dismenorreyanın əsas səbəblərindən biridir. Buna görə də bütün yaş dövrlərində yüksək rastgəlmə tezliyinə malik olan patoloji hal kimi erkən diaqnostika və müalicəyə mühüm ehtiyac yaradır.

Reaktiv dəstlərinin əldə edilməsi gecikdiyinə görə toplanmış qan nümunələrinin müayinəsini 07 May 2015-ci il tarixdə Azərbaycan Tibb Universitetinin klinik-biokimyəvi laboratoriyasında həyata keçirmək mümkün olmuşdur. Buna görə də toplanmış elmi materialın statistik işlənməsi və əsas elmi nəticələrin əldə edilməsi hazırkı vaxtda mümkün olmamışdır. Əsas elmi nəticələri əldə edildikcə Azərbaycan Respublikası Prezidenti Yanında Elmin İnkişafı Fonduna təqdim ediləcəkdir.

(burada doldurmalı)

2 Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi haqqında məlumat (istehsalatda tətbiq (tətbiqin aktını əlavə etməli); tədris və təhsildə (nəşr olunmuş elmi əsərlər və s. – təhsil sistemində tətbiqin aktını əlavə etməli); bağlanmış xarici müqavilələr və ya beynəlxalq layihələr (kimlə bağlanıb, müqavilənin və ya layihənin nömrəsi, adı, tarixi və dəyəri); dövlət proqramlarında (dövlət orqanının adı, qərarın nömrəsi və tarixi); ixtira üçün alınmış patentlərdə (patentin nömrəsi, verilmə tarixi, ixtiranın adı); və digərlərində)

(burada doldurmalı)

2. Layihənin nəticələrindən gələcək tədqiqatlarda istifadə perspektivləri

1 Nəticələrin istifadəsi perspektivləri (fundamental, tətbiqi və axtarış-innovasiya yönü elmi-tədqiqat layihə və proqramlarında; dövlət proqramlarında; dövlət qurumlarının sahə tədqiqat proqramlarında; ixtira və patent üçün verilmiş ərizələrdə; beynəlxalq layihələrdə; və digərlərində)

(burada doldurmalı)

SİFARİŞÇİ:

Elmin İnkişafı Fondu

Müşavir

Babayeva Ədilə Əli qızı

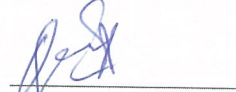
(imza)

"12" 05 2015-ci il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri

Qəhrəmanova Xuraman İbadulla qızı

(imza)

"12" may 2015-ci il

Baş məsləhətçi